

TRAFIKSKADENÄMNDEN

VERKSAMHETEN 2022

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Om verksamhetsåret 2022	2
Nämndens verksamhet 2022	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skäligen ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos nämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i nämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för försäkringsbolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skadeårets basbelopp)

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna försäkringsbolagets ärenden.

Nämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Nämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga ledamotsgrupperna. Rådsprotokollen kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämndens bedömning i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Om verksamhetsåret 2022

Under 2022 minskade antalet inkomna ärenden vilket ledde till lägre balanser. Hanterings-tiderna för de obligatoriska ärendena minskade markant. Kansliet fortsatte sitt arbete med att ta fram ett nytt systemstöd för beräkning av pensionsförlust. Det har också pågått flera projekt som syftar till att upprätthålla en hög säkerhetsnivå för både ärendehanteringssystemet och portalen. Flera arbetsgrupper har också fortsatt att utreda frågor som är viktiga för nämndens verksamhet.

Ärendebalanser

Under 2022 minskade antalet inkomna ärenden jämfört med föregående år. De obligatoriska ärendena minskade med 14 procent och tvistlösningsärendena med 22 procent. Det motsvarar en total minskning på drygt 16 procent. Ärendebalanser och hanteringstider minskade markant under året, särskilt vad gäller de obligatoriska ärendena. Nämnden hade ungefär lika många sammanträden som föregående år men antalet prövade ärenden minskade med cirka tio procent.

Informationsarbete

Kanslichefen, biträdande kanslichefen och tre av nämndens föredragande jurister besökte under hösten Folksam i Göteborg och Stockholm för att informera

om Trafikskadenämnden och dess verksamhet.

Några av kansliets föredragande jurister håller varje år en heldagsutbildning för nämndens konsumentrepresentanter. Årets utbildning innehöll bland annat avsnitt om barnskador och jämknings.

Rapport till Kammarkollegiet

I februari 2022 lämnade Trafikskadenämnden en verksamhetsrapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver bland annat hur nämnden arbetar för att vara en effektiv instans för tvistlösning. Kammarkollegiet hade ingenting att invända mot rapporten.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Under året har nämndens råd antagit förslag från arbetsgrupper inom dessa områden:

- arbete och ersättning för inkomst- och pensionsförlust med mera efter 65 år
- översyn av ersättning för merinvaliditet
- tillägsrapport från arbetsgruppen för inkomstförlust i barnskadefall.

Nämnden har haft pågående arbetsgrupper inom följande områden:

- anspänning i arbete
- översyn av cirkulär 4-2013 om vilka handlingar som ska lämnas in i obligatoriska ärenden.

Utveckling av beräknings-system

Arbetet med ett nytt systemstöd för pensionsförlustberäkning har fortsatt under året. Målsättningen är att lansera det nya systemstödet under hösten 2023.

Digitalisering

Nämndens kansli har fortsatt arbetet enligt digitaliseringsplanen. Under året har det pågått flera projekt som syftar till att upprätthålla en hög säkerhetsnivå för både ärendehanteringssystemet och portalen. Ett av projekten har under året resulterat i att all data som förs mellan systemen krypteras. Ett pågående projekt handlar om att ta fram en mötesportal för att kunna hålla sammanträden med digitalt material. Där går arbetet framåt i hög takt och flera program har utvärderats av kansliet. Kansliets kravarbete för att kunna ta in större digitala akter via hubben har fortsatt under året.

Utöver detta har ett projekt för att samordna arbetsuppgifter mellan Trafikskadenämnden och Svensk Försäkrings Nämnder genomförts.

Under året har också två projekt startat. Det ena handlar om att ta ut statistik ur ärendehanteringssystemet och det andra om att uppgradera systemet.

Rådsmöten

Trafikskadenämndens råd har hållit fem möten under året, varav ett per capsulam. Rådet har bland annat fattat beslut i följande frågor:

- justerad information om syftet med nämndens ärrtjänst
- om ledamöterna i nämnden under 2023-2024: nominering, antal och fördelning av konsumentrepresentanter samt antalet vice ordförande
- förslag till Finansinspektionen om förordnande av vice ordförande och representanter för konsumenterna
- delningstal vid beräkning av förlust av allmän pension och höjning av minimibelopp för pensionärer i underhållsärenden
- fastställande av schablonuppräkning av inkomstunderlag
- ny kapitaliseringstabell från och med den 1 januari 2023 med anledning av ändrat dödlighetsantagande
- räntesats vid beräkning av inkomst av kapital
- justering av ledamotsanvisningar.

Kansliet

Nämndens kansli har under 2022 bestått av 17 personer varav 14 jurister och tre administratörer. Under hösten gick två av juristerna i pension. Kansliet har ett samarbete med Svensk Försäkrings Nämnders kansli. Administratörerna samverkar och de föredragande juristerna från båda kanslierna föredrar i samtliga nämnder.

Referat

Nämnden har under året lämnat sex referat. Referaten avser följande frågor:

- *Lyte och bestående men:* Den skadade hade avlidit, av orsaker som inte berodde på skadan, innan den medicinska invaliditeten fastställdes.
- *Lyte och bestående men:* Fråga om utseendemässig förändring i form av urinkateter.
- *Inkomstförlust:* Fråga om den skadade begränsat skadans ekonomiska verkningar genom att omskola sig.
- *Skada i följd av trafik:* Fråga om skadan uppkommit i samband med normal användning av fordonet och således i följd av trafik.
- *Förlust av underhåll:* Både den avlidne och den efterlevande var under 60 år vid dödsfallet, och förlust av underhåll uppstår först då den avlidne skulle ha ålderspensionerats.

- *Kostnader:* Fråga om ersättning för kostnad för läkarintyg.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Therese Grunditz
Biträdande kanslichef

Nämndens verksamhet 2022

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken, förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2022 kom det in 1 486 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med drygt 16 procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har minskat med cirka 13 procent. Vid 112 sammanträden prövade nämnden 1 659 ärenden, vilket är en minskning med nio procent sedan föregående år.

Cirka 66 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 27 procent.

Under året fick drygt 1 540 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 2,5 månader under 2022, vilket är en betydande minskning sedan föregående år. Balansen minskade från 547 ärenden till 337 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med bolagens förslag

I knappt 28 procent av de prövade obligatoriska ärendena

avvek Trafikskadenämnden från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 18,2 procent och en sänkning i 9,4 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan försäkringsbolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 72,4 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 26 ärenden och läkarna lämnade 38 utlåtanden.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt drygt 13 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 40 procent av de lämnade utlåtandena. Läkarna föreslog en höjning av ersättningen i cirka 29 procent och en sänkning i cirka 11 procent av fallen.

Bolagens hanteringstider

Nämnden sammanställer varje år statistik över den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden, alltså försäkringsbolagens hanteringstider. Denna statistik omfattar bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som försäkringsbolagen skickade in till nämnden under 2022, hade drygt 38 procent hanterats av försäkringsbolagen inom en treårsperiod. Den totala hanteringstiden var alltså längre

än tre år i cirka 62 procent av ärendena. I cirka åtta procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I drygt 53 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2022 anlätades ett ombud, vilket är i samma nivå som föregående år.

Årsstatistik

2022

1. Inkomna ärenden	1 486
a. Obligatoriska ärenden	1 012
b. Tvistlösningsärenden	474

2. Prövade ärenden	1 659
a. Obligatoriska ärenden	1 209
b. Tvistlösningsärenden	450
c. Slutprövade ärenden	1 091
d. Bordlagda ärenden	26
e. Underhållsärenden	96
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 544

3. Antal sammanträden	112
------------------------------	-----

4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut	
a. Ärendebalans	337
i. Obligatoriska ärenden	69
ii. Tvistlösningsärenden	268

5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut

Obligatoriska ärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	783	72,4
b. Nämnden höjde < 10 %	101	9,3
c. Nämnden höjde 10-25 %	46	4,3
d. Nämnden höjde > 25 %	50	4,6
e. Nämnden höjde totalt	197	18,2
f. Nämnden sänkte	102	9,4

Tvistlösningsärenden	Antal	%
a. Förslaget = beslutet	428	97
b. Nämnden höjde < 10 %	5	1,1
c. Nämnden höjde 10-25 %	2	0,5
d. Nämnden höjde > 25 %	6	1,4
e. Nämnden höjde totalt	13	3

6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader

Obligatoriska ärenden	Antal	%
1-9 %	197	18,5
10-14 %	323	30,3
15-19 %	152	14,2
20-49 %	263	24,6
>50 %	132	12,4

7. Ombud	Antal	%
Prövade obligatoriska ärenden	1 209	
varav ärenden med ombud	644	53,3

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	26	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	38	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	23	60,5
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	11	28,9
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	4	10,5

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	484	40	36	7,3
2-<4	614	50,7	193	39,4
4-<6	80	6,6	164	33,5
6-<8	12	1	55	11,2
8-<10	1	0,1	12	2,4
>10	19	1,6	30	6,1

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Genomsnitt dgr (mån)		Genomsnitt dgr (mån)	
Jan – dec	75,4 (2,5)		130,3 (4,3)	
Läkarärenden				
jan – dec	411,6 (13,7)		263 (8,8)	

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Ackumulerat antal	%
<1	129	11,6	129	11,6
1-2	144	13,0	273	24,6
2-3	152	13,7	425	38,4
3-4	170	15,3	595	53,7
4-5	123	11,1	718	64,8
5-6	105	9,5	823	74,3
6-7	79	7,1	902	81,4
7-8	66	6	968	87,4
8-9	27	2,4	995	89,8
9-10	25	2,3	1 020	92,1
>10	88	7,9	1 108	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2022 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal
Bolag											
Aktsam	5	23,8	5	23,8	8	38,1	2	9,5	1	4,8	21
Bilspport och MC	12	37,5	4	12,5	11	34,4	3	9,4	2	6,3	32
Dina Försäkringar	1	4,8	1	4,8	8	38,1	8	38,1	3	14,3	21
Folksam	37	25,2	18	12,2	64	43,5	19	12,9	9	6,1	147
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	4	12,9	4	12,9	12	38,7	11	35,5	0	0	31
If Skadeförsäkring	41	25,2	20	12,3	48	29,4	36	22,1	18	11	163
Länsförsäkringar	72	28,5	37	14,6	79	31,2	39	15,4	26	10,3	253
Moderna Försäkringar	8	25,8	6	19,4	11	35,5	4	12,9	2	6,5	31
Protector Försäkring	2	9,1	6	27,3	9	40,9	5	22,7	0	0	22
Svedea Specialförsäkring	17	36,2	10	21,3	17	36,2	3	6,4	0	0	47
Trafikförsäkrings-föreningen	20	21,1	10	10,5	43	45,3	20	21,1	2	2,1	95
Trygg-Hansa	39	21,3	20	10,9	69	37,7	34	18,6	21	11,5	183
Volvia	12	25	9	18,8	14	29,2	9	18,8	4	8,3	48
Övriga	3	23	2	15,4	5	38,5	3	23	0	0	13
Summa	273	24,7	152	13,7	398	36,0	196	17,7	88	7,9	1107

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se